

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/85
KARAR NO : 1985/13

ÖZET : Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmayan güncel suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Muharrem Kara ve arkadaşları

O L A Y : 18-2-1983 günü, sanıkların avlandıkları sahada av yapmanın selâhiyattar mercilerce yasaklandığı, buna rağmen bu yasağa uymadan avlandıkları iddiası ile eylemlerine uyan 1402 sayılı yasa'nın 16/1. ve 3167 sayılı yasa'nın 22. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında Develi C. Savcılığı'nca 24-2-1983 günlü, 1983/75-22 sayılı iddianame ile kamu davası açılmıştır.

Develi Asliye Ceza Mahkemesi: 9-5-1983 günü, 1983/43-68 sayı ile; sıkıyönetim komutanlığından alınan görüş uyarınca davaya bakmanın sıkıyönetim mahkemelerinin görevi dahilinde bulunduğu,

2.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 19-10-1983 günü, 1983/135-268 sayı ile; sıkıyönetim komutanlığının emirlerine aykırı hareket etmek suçunun oluşabilmesi için 1402 sayılı yasa'nın 3. maddesinde belirtilen konularda sıkıyönetim komutanı tarafından verilmiş bir emrin bulunması ve bu emre bilerek uyulmaması gerektiği, oysa 2.Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı'nca 13-Kasım-1980 günlü yayınlanan 21 numaralı bildiri ile 2.Ordu Sıkıyönetim Bölgesinde kara avcılığının kendi yasasında öngörülen şekil ve şartlara uygun olarak yapılmasının serbest olduğunun bölge halkına duyurulduğu, bu durumda davanın mahkemenin görevi dışında kaldığı,

Gerekçeleri ile görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

Dosya, 2.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 11-4-1984 günlü, 1983/6057 sayılı müzekkeresi ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, A. Mazhar Akman, Türkân Güven, Ergun Argon, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 14-1-1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

.... /

Suç, tüm yurttta 12-9-1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra, 18-2-1983 günü Develi ilçesinde işlenmiştir.

Olay; sanıkların suç tarihinde Develi ilçesi Sultan Sazlığı mevkiinde Tarım ve Orman Bakanlığı'nca av hayvanlarının neslini korumak ve üretmek amacı ile alınan avlanma yasağı bölgesinde avlanırlarken, av koruma saha bekçileri tarafından yakalanmaları ve haklarında yasal işlem yapılmasından ibarettir.

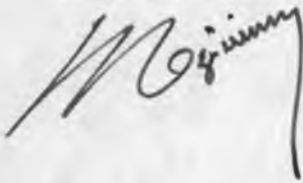
Mahkemeler uygulanması istenen yasa maddeleri ile değil eylemle bağlıdırlar. Bu itibarla; suçun, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesinin gözönünde tutulması gerekir. Anılan maddenin uygulanmasının önkoşulu ise, suçun sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmesidir. Daha sonra da 15. maddenin çeşitli bentlerinde sayılan suçlar arasında yer alıp almadığı araştırılmalıdır.

Sanıklara atılı suç, siyasal ve ideolojik amaçla işlenmediği gibi, 2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın D.D:74'de bulunan bildirisinde; kara avcılığının kendi kanununda gösterilen (3167 Sayılı Kanunun) şekil ve şartlara uygun olarak yapılmasının serbest olduğunun bölge halkına duyurulduğu anlaşılmaktadır.

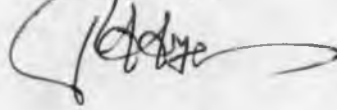
Bu durumda, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayan güncel görünümdeki bu suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, Develi Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Develi Asliye Ceza Mahkemesi'nin 9-5-1983 günlü, 1983/43-68 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 14-1-1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

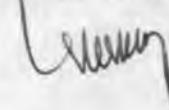
Başkan
Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
A. Mazhar Akman

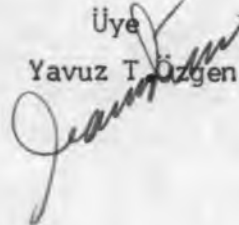
Üye
Türkân Güven

Üye
Ergun Arşon

Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Muammer Aksüt

